

Iskaja ob 4 jutraj.

Stane celotno . . . 180 K
mesčno 15
za zas. ozemlje . 300
za inozemstvo . . 40

Oglaš. za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
mal. oglaš. do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/2
Telefon št. 72

Upravištvo:

Sodna ulica št. 6
Telefon št. 26

Račun kr. post. ček urada
št. 11.842

Ljubljana, 29. januarja. Klerikalci so danes dvignili prste ter prisegli zvestobo kralju n domovini. Poročilo pravi, da se je izvršil ta slovesen akt pod jako mučnimi okolišnostmi. Slovenski samostojni kmetje se niso mogli brzditi in so svojim klevetnikom vrnilo milo za drago. Čela zbornica je počela huče in ostre besede, ki so padale kakor završnice na blede lica klerikalnih poslancev, ki so s zamolklimi glasovi ponavljali za svecenikom: »Prisegam pri Bogu in pri vsem kar mi je najsvetejše in najmilejše, da bom izel vedno pred oči blaginjo kralja, naroda in edinstvo države.« Ob grohkem smehu cele zbornice so teple klerikalce kakor bič besede, s katerimi so doma obrekovali svoje polanske tovariše, ki so bili že prvič položili prisego: »Prodali ste se Srbom«. Popolnejšega izraza za katastrofalen poraz dosedanje politike klerikalcev si ni mogoče predstaviti, nego je bil današnji mučni in za klerikalce tako poniževalni prizor.

Zapeljivo bi bilo vzbujati remišcenice in osvežiti visokoleteče republikanske fraze, s katerimi so se Gosarji in Škulji v decembru podajali v Beograd, hvaležno bi bilo preiskovati moralo ljudi, ki se predstavljajo svet kot zaščitniki vere in cerkve in ki so sedaj izpostavljeni očitku krive prislege.

Ali ni gospod Gosar republikanec, ali ni veren katoličan? Ali sme storiti isto, kar so storili komunisti, ki so se nasmejnili križu in duhovniškemu ornatu ter prisegli — s figo v žepu? Ali je njemu slovesna prislega le prazna ceremonija? Kdaj je govoril rešnico, takrat ko je prisegel na republiko ali sedaj, ko je prisegel zvestobo Petru Karagorgjeviču? Le Alfonz Liguori nam da odgovor in kdor želi klasičnega primera nemoralne rezervacije mentalis, ta si bo zapomnil sliko klerikalnega republikanskega noslanca dvigajočega tri prste k Bogu za kralja.

Zapomnilo si bo ta prizor ono ljudstvo, ki so ga klerikalni agitatorji begali s hujškanjem proti Srbom, proti krivovercem na prestolu in ga vabili v tabor SLS z gesli, katera so njeni poslanci danes tako slovesno zahtevali.

Nič nam bolje ne dokazuje popolnega poloma klerikalne politike, kakor vest, ki smo jo zvečer prejeli od dopisnega urada: Klerikalci so ponudili demokratsko pogajanje. Premagani sovražnik je zaprosil za kapitulacijske pogoje. Mi sicer iz Beograda nismo prejeli nobenega potrdila te vesti, navajamo pa jo kot karakterističen pojav vtiška, ki ga je današnji dan izzval v političnih krogih.

Ne radujemo se klerikalnega poraza iz sebičnega strankarstva, radujemo se ga radi tega, ker nam kaže vso silo pozicije unitarizne državne misli in odpirja prsto pot za resno ustavotvorno delo.

Praga, 29. januarja. (Izv.) Politična deželna uprava na Moravskem je razpustila 20 nemških društev.

Beograd, 29. jan. Točno po sporodu je danes ob pol desetih dospel v Beograd francoski general Franchet d'Esperay. V Zennu ga je pozdravil predsednik beograjske občine. Na kolodvoru v Beogradu so generala pričakovali generali, ministri, diplomatski zbor, poslanci in načelniki mestne občine ter častna stotinja. General se je po pozdravu odpeljal v hotel »Moskva«. Kasneje je posetil grobove padlih francoskih vojakov. Na grob vojvode Mišiča je položil palmo. Z generalom je dospel v Beograd tudi zagrebški župan, ki je na grob vojvode Mišiča položil prekrasen venec.

Zagreb, 29. jan. Povodom beograjskih svečanosti kaže mesto Zagreb še danes slavnostno lice. Povsod plapolajo trobojnice.

Klerikalci položili prisego.

MUČEN IN PONIZEVALEN PRIZOR.

Beograd, 29. januarja. (Izv.) Klerikalci so danes prisegli. V ponedeljek bo volitev v zbornico odbora. Pogajanja z zemljoradniki, ki so se vršila včas popoldne, vlekajo dobro. Klerikalni demotivirajo, da bi bili v klerikalnem bloku s klerikalci.

Pri polaganju prislege klerikalcev se je zbrala vsa zbornica in z velikim srčnim sprejela klerikalce, ki so prišli v dvorano, da prisegajo. Napadali so klerikalce zlasti slovenski samostojni kmetje, češ, da so klerikalci očitno samostojnim kmetom, da so Slovenec prodali Srbom pota, ko so bili kmetje položili prisego. Ko so klerikalci prisegli, so klicali nad nje samostojni kmetje: »Sedaj ste se pa Srbom prodali.« To je vzbudilo velikanski smeh v zbornici. Klerikalci so bili silno prestrašeni. Očitno so se sramovali svoje taktike. Minister Pribičević je v svojem govoru dokazal, da je ves čas dr. Korošec sodeloval pri pripravi poslovnika kot aktivni minister, da je celo se udeležil dela ministrskega komiteja za izdelanje poslovnika. Korošec je izjavil, da je sicer res, da pa je bil od kluba desavuiran in je ministru Pribičeviću očitno, da »izdaja tajnosti«, kar je vzbudilo veliko veselost.

Beograd, 29. jan. (Izv.) Današnja sejo konstituante je otvoril predsednik dr. Ribar ob 10. in pol. Po prečitani zapisnika zadnje seje se je nadaljevala poslovniška debata. V imenu klerikalnega kluba je izjavil posl. St. Barič, da je njegov klub sklenil, da njegovi člani prisegajo, ker hočejo omogočiti parlamentarno delo in ker so za edinstveno državo.

V imenu Narodnega kluba je doktor Drinković izjavil, da bo prisegel, in sicer na pritisk svojih tovarišev. Zanikal je odločno trditev dr. Vesniča, da je podpisal poslovnik. Nahajal da se je takrat na Radičevem kongresu v Zagrebu, ko pa se je vrnil v Beograd, je našel na poslovniku tudi svoj podpis (!). Nato govori o zgodovini narodnega ujediniteljstva in omenja najprej sestanek z dne 3. 3. 1918, katerega so se udeležile vse hrvatske stranke, razen srbsko-hrvatske koalicije, ki je izrekel za svobodno ujediniteljstvo vsega naroda. Ko je govoril o sestanku 2. septembra 1918, je zaklical Laginja: »Takrat je bil dr. Lukinič z grofom Tiszom v Sarajevu!« Dr. Lukinič: »Lažete gospodine bane!« V zbornici nastane velik hrup, predsednik dr. Ribar zvonj neprestano. Komunist dr. Sima

Krvav spopad med kmeti in karabinjeri v Sibeniku.

Split, 29. jan. V sredo zvečer je prišlo v Prvici pri Sibeniku do krvavega spopada med kmeti in karabinjerji. V neki hiši je bila svatba, pa so kmete pri tej priliki izobesili našo trobojnico. Karabinjerji so bili gotovo na to opozorjeni in so skušali sneti zastave. Nastal je pretep, v katerem so imeli kmetje dva mrtva, karabinjerji pa enega. Ranjenih je bilo 14 oseb, med temi en karabinjer smrtno.

Tržaški socialisti brez lista.

Trst, 29. jan. (Izv.) Včerajšnji »Lavoratore« socialpatriotov je izšel v tiskarni Spazzal v manjši obliki. Ko je pa prošlo noč list že bil skoraj postavljen, so udrili v tiskarno komunisti, pozvali socialiste, naj prenehajo z delom ter konečno razdejali s stavkom napolnjene tiskarske čolne. Tako danes Lavoratore ni mogel iziti niti v Spazzalovi tiskarni. Napadali so bili sicilijanci ali kalabri. Med tržaškimi socialisti vlada veliko razburjenje. V starih prostorih Lavoratora je položaj neiz-

Marković zahteva od predsednika, naj izključi dr. Lukiniča, ker je razžalil dr. Laginjo. Hrup počlane tako silen, da mora predsednik sejo prekiniti. Po zapevni otvoritvi je dr. Ribar naznanil, da je iz stenografskega zapisnika razvidel, da je dr. Laginja izzval dr. Lukiniča, nakar je ta reagiral. Pozivlje oba k redu. Za tem je dr. Drinković nadaljeval svoj govor in se bavil s sklepi Narodnega Veča od 29. oktobra 1918., pri čemer je naglašal, da je akt o ujedinitelju od 4. novembra podpisal tudi Radič. Nato je citiral predlog Pribičevića na seji hrvatskega sabora dne 29. oktobra glede kvalificirane večine, da se onemogoči diktatura manjšine.

Za dr. Drinkovićem se je oglašil k besedi dr. Lukinič, ki je pozval posl. dr. Vladka Andriča, naj potrdi, da ni bil z grofom Tiszom v Sarajevu. Dr. Andrič in tudi dr. Spaho potrdita to.

Nato je minister Pribičević polemiziral z izvajanjem dr. Drinkoviča, naglašajoč, da je dalo Narodno Veče delegaciji 28 članov, ki so potovali v Beograd, svobodne roke in da bi člani lahko opustili sprejete direktive.

Sledi prisega članov Jugoslovanskega in Narodnega kluba. Pred prisego je prišlo do hudega prerekanja med poslanci Samostojne kmečke stranke in slovenskimi klerikalci. Samostojni so napadali klerikalce, ker so svojevčasno agitirali po deželi proti njim, češ, da so s prisego prodali Slovence Srbom. Nato je dr. Laginja obžaloval incident z dr. Lukiničem in prosil predsednika, naj ga reši disciplinarne kazni. Ko je podpredsed. dr. Čosić vprašal poslance, ali sprejmejo dnevni red za prihodnjo sejo, je nastal nov hrup v zbornici, posebno na desnici, kjer so vpili: Konstituanta naj dela naprej! Prihodnja seja v ponedeljek ob 4. popoldne.

Beograd, 29. jan. Posl. dr. Korošec je sporočil Demokratskemu klubu, da je pripravljen začeti pogajanja za morebitni vatop v vlado. Demokrati so izjavili svojo pripravljenost, stopiti v pregovore z njim. Domenili so se, naj vsak klub določi po pet poslancev, ki se bodo pregovarjali o podrobnostih. Pregovori naj bi se začeli že danes.

premenjen. V njem gospodarijo komunisti, lista pa tudi ne morejo izdajati, ker jim ga stavci nočejo staviti. Tako nima nobena frakcija lista na veliko vcelje tržaških fašistov in menda tudi vlade.

Grof Czernin napoveduje boljševiško ofenzivo.

Dunaj, 29. jan. (Izv.) Bivši avstro-otokski minister zunanjih zadev grof Otokar Czernin govoril v tujakšnji Industrihalle o mednarodnem položaju in izjavil, da je več kakor gotovo, da bodo ruski boljševiki v do glednem času pričeli z veliko ofenzivo proti zapadu. Z ozirom na medsebojne odnose je antanti je veliko vprašanje, ako bodo mogle zapadne države vzdržati napad sovjetske vlade. Zato je treba povsod začeti z odločno protiboljševiško politiko. Tudi Avstrija bo igrala v tej borbi proti boljševizmu veliko vlogo, ne toliko s svojo armado, kakor kot koncentracijska točka za operacije proti boljševikom. Zato je pa dolžnost državne uprave, da začne resno protiboljševiško politiko, da ne pušči, da bi se ustanjavljale v Avstriji boljševiške filijalke sovjetske vlade.

Represalije za Koroško.

Ljubljana, 29. januarja. V današnji seji deželne vlade je prišlo v razpravo vprašanje koroških beguncev, katerih število se z ozirom na zasledovanje in nasilnosti od strani avstrijskih oblasti na Koroškem, vsak dan veča. Pri tej priliki se je pojasnilo, da se pojavljajo tudi v naših krajih dokazi nemške nelojalnosti neprav naši državi. Z ozirom na te okoliščine je vlada sklenila prepovedati do nadaljnjega v Sloveniji nemške zabave in sploh vse pri-

reditve. Deželna vlada je sklenila tudi še druge odredbe, katerih namen je dovesti hujškatke nemške narodnosti, zlasti one, ki uživajo v naših krajih gostoljubnost, do treznosti in vzbuditi potrebno spoštovanje do troimenega naroda, med katerim imajo srečo, da bivajo.

Maribor, 29. jan. (Izv.) Policijsko ravnanje vlade je po naredbi deželne vlade prepovedalo »Bergfest«, ki so ga Nemci in nemčurji pripravljali za prihodnji tork.

Sklepi pariške konference.

NEMCIJA MORA PLAČATI 226 MILIJARD.

Pariz, 29. jan. (Izv.) »Pariška konferenca ententnih ministrskih predsednikov je danes popoldne imela svojo zaključno sejo. Nato je bil izdan službeni komuniké.

Konferenca ugotavlja popoln sporazum med udeleženci v glavnih predmetih posvetovanja, zlasti o razoroženju Nemčije in o povračilu škode in obnovi. Od strani vojaških izvedencev predlagani koraki za popolno razoroženje Nemčije so se pretresali in konferenca je po teh predlogih sprejela sklepe v smislu mirovne pogodbe Versaillske ter konferenc v Bruslju in v Spa. Glede obnove so se zaslišali referati strokovnjakov v smislu konference v Bruslju. V obeh glavnih točkah se je dosegel popoln sporazum, kakor tudi o korakih, ki s naj takoj ukrepanje, če bi Nemčija svojih obvez ne izpolnila natančno in najhitreje. V pričakovanju, da bo Nemčija postopala pri izpolnitvi mirovne pogodbe lojalno, se sprejete kazenske določbe za enkrat nemški vladi še ne notificirajo. Zastopniki nemške vlade bodo tudi povabljeni, da se udeležijo konference, ki se bo vršila v februarju v Londonu.

Pariz, 29. januarja. Sistem, ki ga je odobril konferenčni komite glede nemških obnovitev, temelji na plačilu 42 anuitet od 1. maja 1921, in sicer po dve milijardi mark v letih 1921 in 1922, potem pa za vsako razdobje treh let tri, oziroma štiri in pet milijard, a v ostalih letih šest milijard, skupno 226 milijard zlatih mark. Tekom 42 let

bo morala Nemčija plačevati za svoj izvoz 12% takso ad valorem, ki jo bo pobirala reparacijska komisija. Nemčija bo dobila za predplačila eskonto, ki bo znašal prvi dve leti 8 odstotkov, naslednji dve leti 6 odstotkov, ostala leta 5 odstotkov. Kot kazni se predvidevajo zastavba nemških carin, določitev novih, ali višjih pristojbin in morebitni drugi ukrepi. Reparacijska komisija bo kontrolirala vsakršne zmanjše posojilo Nemčije. Konferenca se je sestala danes dopoldne. Končnoveljavna odobritev načrta je zagotovljena. Strokovnjaki bodo nato nadaljevali svoja dela v Bruslju. Za določitev modalitet izvedbe tega dogovora se sestanejo zastopniki zavezniških vlad in nemški ministri koncem februarja v Londonu, in sicer ko bo konferenca končala svoje delo glede orijentskega vprašanja.

Pariz, 29. jan. Razen načrta glede odškodnin je zavezniška konferenca danes dopoldne sprejela poročilo medzavezniškega komiteja versaillskega glede razorožitve Nemčije. Za vsako se neizvršeno odredbo je določen rok; kot zadnji rok velja 1. julij. Konferenca je za neizvršitev pogodbenih odredb določila te kazni: 1.) Prekinjenje rokov za izpraznjenje Porenja; 2.) zasedbo novih pokrajin; 3. uvedbo carinskih odredb za Porenje. Naposled je predlagal lord Curzon, naj se zavezniški uprjo pristopu Nemčije v zvezo narodov. Konferenca se je sestala ob 15. k poslednji seji.

Pred razpustom ital. parlamenta.

NEMIRI POSTAJAJO VEDNO VEČJI. — BOMBE, POZIGI, STAVKE.

Milan, 29. januarja. (Izv.) Vsed socialistične obstrukcije v italijanskem parlamentu je prišla vlada v težko situacijo. Zlasti je ni mogoče spraviti pod streho vladne predloge o novih cenah za kruh in moko. Ker ni videti nobene možnosti, da bi se sedanja kriza polegla in ker bi tudi nobena nova vlada ne mogla utesiti obstrukcije se resno razpravlja o razpustu italijanskega parlamenta in o novih volitvah. Če se ne povrne v zemljo mir in če ne preneha obstrukcija, se mora računati z razpustom zbornice že v kratkem, nove volitve bi se pa vršile najbrže šele jeseni.

Poslanec Bellagarbe je vložil predlog, da naj se omogoči cenejši kruh in moka s tem, da se odpravijo duhovniške plače in vsi izdatki za konfesionalni kult ter naj se razpuste vse verske kongregacije in konfiscira njihovo premoženje, iz katerega bi se krile ljudske potrebe.

Italijanska javnost se še ni pomirila od zadnjih spopadov med socialisti in fašisti. V Modeni se je pogreb ubitih fašistov izvršil v redu. Udeležilo se ga je okrog 100.000 ljudi. Generalna stavka v Firenci je ponehala, plin, elektrika, tramvaj in železnice zopet delajo. Stavci pa še vedno stavkajo in Firenca je brez časopisov. Jedina La Difesa, komunističen list, izhaja v tuji tiskarni. V Firenci je včeraj popoldne prišlo do novih incidentov. Socialisti so nekoga izzivali, fašistovskega organizatorja poročnika Sanija s strelji težko

ranili. Karabinjerji so aretirali nekaj fašistov, ki so se posebno odlikovali pri požigu komunistične tiskarne. Železničarske generalne stavke ne bo. Pač pa je 35.000 poljedelcev - kolonov v Andriji v provinci Apuliji stopilo v stavko, ker so veleposesniki znižali njihove mezde. Stavknjoči poljedelci groze, da bodo zasedli in si razdelili veleposestva.

Oblastva so v Bolonji ukazala popolno razorožitve civilnega prebivalstva. V Modeni so fašisti napadli sivolasega socialističnega poslanca Agninja in ga pretepli. V okolici Firence je pričela stavka delavstva v opekah, livarnah, v tvornicah stekla in manufakturah. V Fignine pri Firenci so delavci zažgali čitalnico nacionalistov, kjer so se shajali fašisti. V Turinu in celem Piemontu so pričeli stavkati zasebni nastavljenici in delavci industrijskih podjetij, peki, mizarji, kemični delavci itd. Zato je pa ponehala v Piemontu že mesec dni trajajoča stavka občinskih nastavljenec.

Včeraj zvečer so se ponovili spopadi v Firenci. Nasprotniki so streljali drug na drugega ter metali bombe. Cela vrsta ljudi je ranjena, med njimi nekaj žensk. Karabinjerji so aretirali 19 socialistov in 25 fašistov. Bitko je prekinilo šele vojaštvo, ki je izpraznilo ulice s pomočjo oklopnih avtomobilov. D'Annunzio je odšel iz Benet in se pastanil v Gardone ob Gardskem jezeru v lastni vili. S seboj je pripeljal 21 oseb »spremstva«.

Univ. prof. dr. Leonid PITAMIC, član
jugoslovanske delegacije pri razmejit-
veni komisiji na severu.

Razmejitven na severu in mariborska „Straža“.

Delo razmejitvene komisije za našo
severno mejo je bilo v naših listih opo-
stano kritizirano. Razumljivo je, da
zasleduje časopisje pazljivo to delo in
popolnoma upravičeno je, da izreče o
njem svojo sodbo. Nikoli pa ni bila
naša delegacija pri razmejitveni komi-
siji tako vehementno napadena, ka-
kor v članku mariborske „Straže“ z dne
24. januarja 1921. Napram trditvam
„Straže“ hočem ugotoviti nekoliko fak-
tov. Dopisnik pravi, da „so po večini
slovenske občine Boč, Gzadišče, Klan-
ci, Vrhovce, Pesnica, Stari potok, Spič-
nik, Račane, Belič, Spiljska Kresnica
in Spilje, ki štejejo po ljudskem štetju
leta 1910 okoli 6000 Slovencev, v re-
snici pa gotovo do 10.000, vržene v
žrelo gladnemu nemškemu volku“. Pri
čitanju navedenega članka dobi človek
vtis, da je bilo mogoče pridobiti vse te
občine za nas in da je — poleg mirov-
ne konference in gosp. dr. Zerjavca (?) —
malomarnost naše delegacije pri
razmejitveni komisiji kriva, da nismo
vse te kraje dobili.

Razmejitvena komisija sme po St.
Germajnski pogodbi revidirati le neka-
tere sektorje po tej pogodbi določene
meje in to le zaradi lokalnih gospo-
darskih interesov in v majhnem obse-
gu. Razmejitve onega sektorja, ki je
podlaga za navedeni članek maribor-
ske „Straže“ sega po mirovni pogodbi
od točke, kjer sece razvodje med Seka-
vo in Dravo administrativno granico
med političnimi okrajema Maribor in
Lipnica, do one točke, kjer sreča ta ad-
ministrativna granica Muro.

Konferenca poslanikov v Parizu je
odločila, da leži ta po pogodbi odre-
jena začetna točka geografično približ-
no 200 metrov vzhodno od cerkve Sv.
Duha. Večina od dopisnika mariborske
„Straže“ navedenih občin, torej za
razmejitven sploh ni mogla priti v po-
štev. Šlo je le za administrativno gra-
nico od Sv. Duha do Mure severovr-
hodno od St. Ilje. Mogli bi bili prepu-
stiti celotni komisiji revizijo te ad-
ministrativne granice; komisija bi odlo-
čila z večino glasov na podlagi izpo-
vedb obmejnega prebivalstva. Iz kate-
rih razlogov smo mi hoteli preprečiti
to izpraševanje prebivalstva, ki katere-
mu bi komisija štela tudi one številne
ljudi, ki stanujejo v Avstriji, ki pa ima-
jo svoja posestva na naši strani in na
strani, ki je naša ostala, to bo vsake-
mu poznavalcu razmer razumljivo. Za-
to smo se odločili za direktna poga-
janja z avstrijsko delegacijo, ki so po
dolgi razpravi dovedla do sledeče
sporazume ureditve: mi dobimo on-
stran administrativne meje južni del
občine Veliki Boč, in sicer okoli 640
hektarjev, Avstriji pa tostran admi-
nistrativne granice dele katastrskih ob-
čin Vrhovce, Pesnica, Spičnik, Slatin-
ski dol, Slatina ter nekotni mejnih
parcel na severnem delu te meje,
vse skupaj okoli 540 hektarjev. Po iz-
javah župnika, učitelja, orožnika, fi-
nančne straže in uglednih Slovencev
teh občin, je narodno posestno stanje
v delih, ki so potom navedene kompen-
zacije prešli v Avstrijo sledeče: 133
nemških (oziroma nemških) posest-
nikov in 23 slovenskih posestnikov;
smola je pač bila, da so ravno ti slo-
venski posestniki na periferiji ter da so
obkoljeni od Nemcev ali Nemčurjev.
Zakaj pa smo hoteli dobiti za te ne-

izogibne žrtve ravno južni del občine
Vel. Boč, to kaže vsakomur pogled na
karto. Seveda ni meja sijajna; z mirno
vestjo pa lahko rečem, da smo dosegli
vse to, kar je bilo pri danih razmerah
mogoče. Imeti moramo pri našem delu
vedno v vidu celo mejno črto ter stre-
meti v prvi vrsti za to, da dobimo
to, kar je iz državnih ozirov potrebno
ter ako ni mogoče izhajati brez kom-
penzacij, dati kot kompenzacijo to, kar
je iz državnih ozirov mogoče, in kar
najmanj tangira našo narodno posest,
čudi bi bili pri tem interesu poindce-
v žrtvovani, kar mi sami največ obžalu-
jemo. Sicer pa, ako napravimo bilan-
co do sedaj nismo izgubili niti pedit zem-
lje od onega celokupnega areala, ki ga
nam daje mirovna pogodba.

Gospod dopisnik mariborske „Stra-
že“ pa si ni zadostil napadati našo
delegacijo, temveč tudi osebno šefa te
delegacije, gosp. generala Pivčiča,
posebno pa mene.

Kar se tiče generala, bi težko na-
šli moža, ki bi se z večjo vneto in
vestnostjo boril za naše narodne inte-
rese in ki bi se, zapostavljajoč svoje
zdravje, trudil za naše meje. Kar se
moje osebe tiče, moram prepušiti pre-
sojo svojega delovanja šefu naše dele-
gacije. Omenim le mimogrede, da sem
se udeležil in se udeležujem kot pravni
ekspert in tolažak za francoski jezik
vseh sej komisije in da sem prestavil,
oziroma sestavljal v francoskem jeziku
vse naše dopise na komisijo in izpo-
vede, ki so šli na konferenco poslanikov
v Pariz.

Glede trditve gospoda dopisnika, da
sem „rad sprejemal raznovrstne sarže“
je znano, da je moj poklic profesor na
univerzi v Ljubljani in da se za druga
mesa nikoli nisem trgal. Opetovano,
in že dolgo pred početkom razmejitve
sem bil izrecno naprošen, da sodelu-
jem pri razmejitveni komisiji. Poverje-
ništvo za notranje zadeve sem bil pre-
vezel na prošnjo in pritisk iz Ljubljane
in iz Beograda. Predsedništvo deželne
vlade mi je bilo telegrafično poverje-
nje, da bi me bil prej kdo vprašal. Kako
„rad“ sem sprejel te „sarže“, sprituje
dejstvo, da sem v zadnjih dveh mes-
cih že dvakrat decisijsiral, da pa za-
lilob moja demisijsa še vedno ni spre-
jeta.

Dopisnik „Straže“ je izrekel tudi
sodbo, da nisem več francoskega je-
zika. Mora torej sam ta jezik obla-
dati vsekakor boljše kakor ona komisija
francoskih profesorjev v Parizu, pred
katero sem položil izpit iz tega jezika
in ki mi je izdala spričevalo sposobno-
sti za poučevanje francosčine. Ni pa
izključeno, da mi predbica neznanje
francosčine, ker obujem privatno z
angleškim članom in obenem predsed-
nikom komisije — v angleškem jeziku.

Zelo hvaležen bi bil anonimnemu go-
spodu dopisniku mariborske „Straže“,
ako bi mi naznanil svoje ime in biva-
lišče, da zamoremo ministrstvu predla-
gati, naj ga zaradi nenavadnih kvali-
tet njegovega značaja in uma imenuje
namesto mene v razmejitveno komisijo.
Rad se vsak trenutek umaknem modre-
mu možu in odličnemu rodoljubu.

Bavil sem se mogoče več s članom
„Straže“, nego je bilo vredno. Nisem
to storil zaradi svoje osebe. Pač pa za-
rad naše javnosti in v to svrhu, da se
vendar enkrat neha tako brezvestno be-

ganje našega ljudstva, končno tudi za-
radi tega, ker si dajo komisariji veseli
v komisiji predstaviti vse članke naših
časopisov, ki se tičejo razmejitve. Kakš-
no sodbo o resnosti našega časopisja
in o naši kulturi sploh si morajo na-
praviti, ko citajo take očitne neres-
nice!

Politične beležke

† Krajevne organizacije JDS poziv-
ljamo, da svoje delo poživijo. Nič ne
sme biti brezbržen in prepuščati vse
politično, prosvetno in gospodarsko de-
lo drugim somišljenikom. Duhovi se
ločijo, nadstrankarstvo ali brezbarv-
nost znači pri posamezniku politično
lenobo ali nepoučenost. Komur je za do-
brobit splošnosti, se ne sme držati ob-
strani in prepuščati odločanje o važ-
nih vprašanjih drugim. Zato je treba
da se zbirajo somišljeniki, ki jih druži
enako politično naziranje v svoji or-
ganizaciji, kjer se pogovore o političnem
stanju in izmenjavajo svoja mnenja.
Marsikje so naši somišljeniki brez
medsebojne zveze. Kadar je treba raz-
viti strankino delo, zavisi v takih kra-
jih vse od posamezne osebe, ki ne mo-
re storiti toliko, kakor organizacija, v
kateri se razdeli delo med posamezne
člane. Zato pozivljamo somišljenike
JDS, da povsod, kjer jih še ni, snujejo
krajne organizacije. Navodila za
snovanje krajevnih organizacij daje
tajništvo JDS v Ljubljani, Narodni
dom I. nadstropje. Če osnovane krajev-
ne organizacije naj redno poslujejo in
stojijo v stalnem stiku s strankinim vo-
dstvom potom tajništva v Ljubljani.
Vsak somišljenik je dolžan pobijati ne-
poučenost, brezbržnost za javna vpra-
šanja, neznačajnost v političnih načel-
ih. To delo se vrši najbolje potom na-
ših krajevnih organizacij, ki se morajo
razširiti in utrditi po vseh občinah in
pritegniti v krog naših delavcev vse mo-
že in žene, mladeniče in dekleta, ki so
pripravljeni, posvetiti svoje moči sploš-
nemu napredku ter tako koristiti sebi,
narodu in državi.

† Ljubomir Jovanović — Solu-
nac, ali kakor ga Srbi imenujejo po-
licajac, je po svojem včerajšnjem go-
voru v konstituentni postal ideal slo-
venskih klerikalcev in današnji „Slo-
venec“ mu že poje svoje slavo. To pa
morajo delati klerikalci le iz
političnega nepoštenja, ali pa ne-
znanja, ker vsakdo, kdor pozna ne-
davno preteklost Ljube Jovanovića,
bi se sramoval napisati samo en čen-
den stavek o človeku, ki ima na duši
toliko črnih grehov. — V težkih srb-
skih dnevih leta 1914, ko se je seste-
vila koalicijska vlada vseh strank, je
moglo priti do sporazuma sam po
pogojem, da v vlado ne pride Stojan
Protić, radikalci so tudi žrtvovali
Protića, a ta je izigral stranko in v
vlado kot ministra notranjih zadev
uril svoje slepo in poslušno orodje
Ljubomira Jovanovića. Delovanje
Ljube Jovanovića je najčrnejša stran
v dnevih srbke emigracije, ko je
Ljuba Jovanović insceniral najčr-
nejši policijski režim črnosotnikov
v Solunu, ko je insceniral žalostni
solunski proces, kjer je preganjal s
svojimi vladnimi komisariji vsak po-
kret jugoslovantva, ustavljal liste,
ki so pisali v jugoslovanskem duhu
in ne velikosrbskem, kot je delal to
njegov organ „Velika Srbija“. Res

žalostno je, ako si danes ta isti Lju-
ba Jovanović upa govoriti o Slove-
nih in Hrvatih in jih izrabljati v svo-
je odnosno Protićeve politične ma-
nevre in intrige. Govor Ljube Jova-
noviće seveda v Srbiji ne bo našel
nobene odziva, ker za tamošnje
javnost je Ljuba Solunac političen
mrtvak, mogoče je to samo tostran
Save, kjer oseba Ljube še ni dovolj
znana. Pa tudi, ako bi ga poznali
dosti dobro, naših klerikalcev ne bi
to oviralo, da ga ne bi vzdigovali v
Sveto nebo, samo ako bi mogli kovati
iz tega političnega kapitala proti demo-
kratiji. Toda to veselje jim privoščim-
o, saj ne bo dolgo trajalo, priprav-
lja se revizija solunskega procesa,
ki bo pokazala tudi naši javnosti
osebo Ljube Jovanovića v pravi luči!
Tokrat bodo spregovorili tudi gro-
bovi Dimitrijevića, Vulovića in Ma-
lobabića na Solunskem polju Do-
brovoljec.

† Umik Stojana Protića. „Politika“
javlja, da je Stojan Protić v krogu svo-
jih osebnih prijateljev izjavil, da za-
stopa on še vedno svoje učelno sta-
lišče glede poslovanja in ustavnega
nacrta in da hoče biti dosleden do
konca. Kakor hitro bo videl, da je v
svojem stališču osamljen, kajti samo
o osamljenosti more biti govor ne pa
o kakem razkolu v radikalni stranki,
izjavil bo logične posledice; odložil
bo mandat in predsedstvo radikalne
stranke, ter se umaknil iz političnega
življenja. — Isti list poroča tudi, da
je Protić pisal svojim zagrebškim pri-
jateljem pismo, v katerem jih svrta, da
naj ne nasedajo vestem, o kakem raz-
kolu v stranki, ker je borba le načelna,
a manjšina se mora pokoravati večini,
ali pa izvajati posledice!

† Rumunija in Grška. Rumunija je
priznala vlado kralja Konstantina na
Grškem. Novi rumunski poslanik v
Ateni je včeraj predložil svoje akre-
ditive.

Domače vesti.

Ljubljana, 29. januarja 1921.

• Dr. Beneš v Ljubljani. Na svoji
poti v Rim pride zunanji minister
češkoslovaške republike dr. Edvard
Beneš v sredo 2. t. m. v Ljubljano.
Potoval bo s češkim brzovlakom po
slovenskem ozemlju. V Ljubljano pri-
spe zvečer ob pol 6. uri. Kakor ču-
jemo se pripravlja odličnemu držav-
niku dostojen sprejem.

• Časna promocija. Danes je bil
poslanec in bivši podban dr. Milan
Rojc promoviran za častnega dok-
torja zagrebške tehnike. Dr. Rojc je
položil zaobljubo v hrvaškem jezi-
ku. To je prvi slučaj, da se je pri
taki priliki porabil namesto latinskega
narodni jezik.

• Don Franc Bilić v Zagrebu. Iz
Splita je te dni prispel v Zagreb znani
jugoslovanski učenjak don Franc Bu-
lić. V Zagrebu ostane del časa v svr-
ho znanstvenih raziskovanj.

• Imenovanja. Pri ministrstvu za po-
što in brzojav sta imenovana: za po-
močnika načelnika dr. Fran Pavlič za
kontrolorja pa dr. Franjo Rapotec.

• Razpisana učna mesta. Na držav-
nih srednjih šolah in učiteljskih v Slo-
veniji je razpisanih večje število stal-
nih učnih mest, in sicer: na I. državni
gimnaziji v Ljubljani 6, na državni
realni gimnaziji v Ljubljani 5, na državni
realni v Ljubljani 11, na gimnaziji
v Kranju 2, na realni gimnaziji
v Novem mestu 3, na realni gimnaziji
v Celju 4, na gimnaziji v Mariboru 1,
na realni v Mariboru 7, na realni
gimnaziji v Ptuj 5 in na moškem uč-
teljski v Mariboru 1. Za vsa razpisa-
na mesta je treba usposobljenosti za
pouk s slovenskim učnim jezikom. Po-
drobnosti so razvidne iz razpisa v
„Uradnem listu“ št. 10.

• Ljubljana in Zagreb. K velikim sve-
čanostim predaje franc. odlikovanja
Beogradu pošlje Zagreb deputacijo, ki
bo prisostvovala predaji, položila ve-
nec na grob padlih junakov, a sam Za-
greb bo v zastavah ... a nad Ljub-
ljano delajo aeroplani reklamo za
predpust.

• Korošev predlog v pretrsu.
„Slovenec“ poroča iz Beograda, da
so se v Koroševem predlogu glede
Protićevega ustavnega nacrtja posve-
tovali vlada, demokrati in radikalci,
predvidno pa je zamolčal, da so ta

Korošev predlog vlada in demokrati
odklonili soglasno, radikalci pa v
vsemu proti dvema glasovoma.

• Šolski centralizem v Sloveniji.
Klerikalci obtožujejo državno šolsko
upravo, da uvaja centralizem, katere-
ga posledica je to, da imamo demo-
kratje 15 šolskih nadzornikov v Slo-
veniji, klerikalci pa samo tri, ne pove-
pa, da so pri zadnjih volitvah za višji
šolski svet dobili kandidati Udruže-
nja jugoslovanskih učiteljev 1500
glasov, a Slomškariji niti 400 glasov.
A za teh 1500 naprednih učiteljev je
hotel imenovati Vrstovšek 18 klerikal-
nih nadzornikov, a samo enega na-
prednega. Kakšen centralizem je bil
pa to! Dalje 1500 naprednih učiteljev
je imelo v višjem šolskem
svetu enega zastopnika, a 400 Slom-
škarjev tudi enega! Kakšna enako-
pravnost je bila to?

• Klerikalci in učiteljstvo. Ljubezen
klerikalcev do učiteljstva je pojasnil
svoječasno že poslanec Rožkar, ki je
izjavil, da morajo kmetje plačevati
učiteljem masne plače. Klerikalno ču-
sopisje se doslej še ni upalo iti ta pola,
Toda zadnja mariborska „Straža“ ho-
če menda še prekositi Rožkarja na oči-
ta javno učiteljstvu, da se masno re-
di za kmetске žulje. Menda bodo sedaj
izpregledali tudi še zadnji učitelji, ki
so verovali v klerikalno ljubezen do
učiteljskega stanu.

• Za invalide v Sloveniji. Otroški
oder v Ribnici je podaril 500 kron za
invalide Slovenije. Poverjenstvo za so-
cijalno skrbstvo, invalidski oddelek, iz-
reka tem potom iskreno zahvalo.

• Slovenske šole v Ameriki. V neka-
terih krajih Zedinjenih držav je število
slovenskih rodbin tako naraslo, da si
Slovenci ustanavljajo svoje šole s slo-
venskim učnim jezikom. Veliko šolsko
poslopje so že pred leti otvorili v Cle-
velandu, kjer poučuje enajst učiteljskih
moči. Učencev je bilo vpisanih lani
nad tisoč.

• Okrajni zastop na Vranskem raz-
puščen. Kakor razglasa poverjenstvo
za notranje zadeve, je okrajni zastop
na Vranskem razpuščen. Za gerenta je
imenovan Martin Orožim, posestnik in
mlinar na Gomilskem, za njegovega
namestnika pa Ivan Remic, posestnik v
Letušu.

Prosveta.

Francoska knjiga.

Draginja papirja in tiska onemogo-
čuje dandanes oni razvoj duševne kul-
ture, ki bi bil potreben po petih letih
svetovnega klanja, da bi nadomestilo
to, kar je vojna uničila. Po vojni pa
so se precej spremenile tudi državne
razmere in danes bi nujno rabili mar-
sikalj, česar vsled draginje ne moremo
čez noč ustvariti. Sicer je znano, da v
primeri z drugimi stvarmi tudi tisk ni
še najdražja stvar na svetu — toda po
mnenju mase in preprostega ljudstva
je vendar le knjiga neka ne nujno po-
trebna stvar — in če je predraga, se
ne razširi med široke sloje. Zato je
nevarnost, da bo trpela narodna kul-
tura in ljudska prosveta. To so zapazili
tudi Francozi; te dni je poročilo ča-
sopisje, da je francoska akademija
sprejela poziv na vlado, naj vlada sto-
ri vse, kar more, da se cene papirja
znižajo. Ako je to potrebno v Franciji,
kaj šele pri nas. Zato smo z veseljem
čitali, da je minister dr. Kukovec od-
redil, da se zniža carina na papir, da
se s tem znižajo tiskovni stroški in ce
pospeši književno in prosvetno delo.

Francozi se prav dobro zavedajo, da
imajo sedaj v Evropi ono vodilno kul-
turno mesto, ki ga je prej — vsaj v
srednji Evropi — zavzemala Nemčija.
To je važno posebno za nas, ki smo
bili doslej popolnoma odvisni od nem-

ške kulture. Zato ne bo odveč, ako ma-
lo spoznamo, kako mislijo Francozi
urediti svoj književni trg s posebnim
ozirni na inozemstvo.

V francoskih listih se je razvila o
tem obsežna debata. Revija „Minerve
française“ je predlagala, naj bi se pri
francoskih poslaništvi povsod ustano-
vili nekaki kulturni atašeeji, ki bi skr-
beli za razširjanje francoske knjige in
kulture v raznih krajih sveta. Drugi
so bili mnenja, da bi bila to vladna
stvar in vsled tega preveč birokratska.
Georges Girard je v „L'opinion“ te-
meljito pojasnil krizo francoske knjige
po vojni in tako je nastala misel, da
naj se ustanovi veliko trgovsko pod-
jetje, ki bo skrbelo za razširjanje fran-
coske knjige za granicami.

Kako krizo je preživljala francoska
knjiga med vojno, kažejo sledeče šte-
vilke: Takoj v začetku vojne so cene
knjigam zelo zrastle, kar je imelo
vpliv na prodajo. Leta 1913. je bilo
izdanih 14.000 knjig, leta 1914. pa
samo 9000 z vsemi oficijelnimi publi-
kacijami vred. Leta 1915. je izšlo 4300,
leta 1917. pa okoli 5000 knjig. Kriza
je rastla, in ko je bilo podpisano pre-
mirje, je vzrasla cena papirja za 250
do 500 odstotkov. Tisk se je podražil
za 170 odstotkov, broširanje za 150
odstotkov, klišeeji za 200 do 300 od-
stotkov, vezava za 220 do 250 odstot-
kov, drugi stroški za 100 odstotkov.
Kljub temu se knjige niso podražile
za več kot 30 odstotkov, kar je bila

zasluga založnikov. Toda po vojni so
te cene še bolj poskočile.

Med tem so se pripravljali francoski
knjigarnarji na svojo važno nalogo,
da založe Evropo s francoskimi knji-
gami. Velike knjigarne (Plon, Colin,
Larousse) so napravile družbo „Socié-
té d'exportation des Editions franca-
is“, ki naj skrbi za izvoz.

Temu je sledila „Maison du Livre
français“, ki združuje v sebi nad 100
založništvo in nad 500 knjigaren. Ta
je imela namen, posvetiti svojo pozor-
nost posebno onim malim narodom, ki
so prišli izpod nemške oblasti. Toda tu
je prišlo vprašanje valute in francoske
knjige so bile v našem denarju tako
drage, da ni bilo mogoče misliti na
uspeh. To so izrabile nemške in du-
najske tiskarne, ki so začele izdajati
— francoske knjige. Vsled tega je pri-
redila v „Confederation de l'Intelli-
gence et de la Production française“
knjižni teden, kjer se je skušalo z or-
ganizacijo premagati tehnične in dru-
ge težave, da pride francoska knjiga
v svet. Ob tej priliki so se vsi faktorji,
ki sodelujejo pri književnem trgu, po-
svetovali o važnih vprašanjih: avtorji
o vprašanju razmerja med pisatel-
jem in založnikom, časopisje o uredit-
vi časopisja, specializacije tiskaren,
založniki o skupnem nakupu sirovin, o
bibliografski, tiskarji o spopolnitvi
tiskarn z najnovejšimi stroji, papirnice
o tem, kako bi se premagala kriza v
produkciji papirja.

Tako skrbje Francozi za svojo knji-
go. Kaj bi morali storiti šele mi v svo-
ji veliki siromaštni.

Kakor čujemo se je pričela pri nas
velikopotezna akcija za razširjanje
francoske knjige. Pariški založniki
bodo potom ljubljanske francoske
organizacije prodajali svoje knjige po
originalnih cenah. Deželna vlada je
dala na razpolago prostor, v kate-
rem se bo namestila stalna prodajna
izložba francoskih del. Podobne ak-
cije se vpeljejo tudi po drugih jugo-
slovanskih mestih. V Beogradu ima,
kakor znano, znana pariška knjigar-
na Hachette svojo filijalko.

Narodno gledališče.

Drama:

Nedelja, 30. jan.: A. Kraigher: Skolj-
ka. Izven.

Ponedeljek, 31. jan.: Zaprto.

Torek, 1. febr.: Dickens: Cvrček za
petjo. Red C.

Opera:

Nedelja, 30. jan.: Auber: Fra Diavolo.
Izven.

Ponedeljek, 31. jan.: Zaprto.

Torek, 1. febr.: Auber: Fra Diavolo.
Red D.

— Iz gledališke pisarne. Današnja
operna predstava Auberjeve komične
opere „Fra Diavolo“ se ne vrši kot
mladinska, ampak kot večerna pre-
stava izven abonmaja.

— Marionetno gledališče predstavi-
lja v nedeljo dne 30. t. m. ob treh in
pol šestih popoldne petdejansko balet-
no „Snežulčica“ in enodejansko burlo
„Gašperček slikar“.

— V celjskem mestnem gledališču se
v nedeljo dne 30. t. m. ponovi Strind-
bergova žaloigra „Ode“, dne 3. febru-
arja pa se vprizori veseliga „Go-
spod senator“.

— Glasbena Matica. Koncertno ob-
činstvo še enkrat opozarjamo, da se
koncert z dne 24. januarja t. l. v pona-
deljek dne 31. januarja ob pol osmi
uri zvečer ob znižanih cenah ponovi.
Vspored bo nekoliko skrajšan, tako da
se bodo posetniki koncerta lahko še
udeležili „Umetniške noči“ v Narod-
nem domu.

— Plamen. Druga številka tega ilu-
striranega lista prinaša bogato zbirko
slik, deloma krajevnih in primorskega
ozemlja, ki je trpelo pod vojno, de-
loma aktualnih portretov, kakor slikki
pokojnega narodnega staroste, notarja
Luka Svetca, sliko pisatelja Kraigherja
in prizore iz njegove „Skoljke“ in dru-
ge slike iz našega kulturnega življenja.
Tudi ta številka je bila vpostana raz-
nim osebami na ogled. Tretja številka
bo dostavljena le naročnikom, ki so
poravnali naročnino.

Ljubljana kot središče za
eksport mesa.(Glej članek o mestni klavnici v
št. 22. "Jutra".)

Moderna hladilnica pri klavnicu ni samo neprecenljive važnosti za ljubljansko prebivalstvo in našega mesarja, ki oskrbuje domačega konsumenta, neobhodno potrebna je tudi za naše eksporterje mesa.

Naj ste besedi eksport in eksporter mesa še tako obsojeni od konsumentov, ne pomagajte nič, pri nas se mora meso izvažati in se bo tudi vedno izvažalo. Naša država je živinorejska država, ki ima in bo imela vedno veliko nadprodukcijo pri živini in dožnost države je, da preskrbi za to živino zunanja tržišča in si jih ohrani. Iz naših krajev se je že pred vojno veliko izvažalo. Za izvoz je priskrbeli današnje v precejšnji meri, razlika je samo ta, da mi danes izvoznice čisto drugače gledamo, kakor poprej. Pred vojno so pokupili domači in tuji trgovci po cele seje in poslali živo živino proč. Da se danes izvažuje v manjši meri, je vzrok v tem, ker se živina sme izvažati samo v zaklanem stanju in se mora v svrhu zakola zbirati v različnih krajih, kjer imamo klavnice. To prevažanje živine sem in tja, prekladanje in utovarjanje mesa napravi seveda velik utis in mi se jezimo, da nam bodo "vse pokupili in prodali v tujino". Pa ni res tako. Statistika kaže, da se je poprej več izvažalo kakor danes, kljub temu, da imamo sedaj več živine kot pred vojno. Naš konsument je danes prav tako dobro preskrbljen z mesom in mastjo, kakor poprej. Razlika je samo v ceni, pa tudi tukaj moramo priznati, da sta meso in mast v razmerju z drugimi živinskimi potrebščinami (moka, sladkor, olje) najcenejša.

Državna naredba prepoveduje izvoz žive živine. Kot razumni gospodarji imamo interes na tem, da država vstraja pri tem svojem sklepu! Poprej so izvažali poleg pitane živine tudi tako, ki je bila namenjena za pitanje. Tako so izvozili pred vojno ravno iz naših slovenskih krajev tisoče govedi, namenjenih za pitanje za Češko in druge kraje. Če imamo količjak ekonomskega zmisla, se to danes ne bo več zgodilo, ker okoliščine naše rodovitne zemlje in tudi drugi pogoji nam omogočujejo, da si mi svojo živino doma sami spitamo in dobimo, ki so ga imeli poprej drugi, vsekakor v svoj lastni žep.

Tudi pri pitani živini se moramo držati načela, ki ga je država izrazila v svoji naredbi — *izvažati se sme samo zaklano živino*. S tem se bo vzbudil misel za produktivno živinorejo pri našem gospodarju in na drugi strani ostane ves dobiček v hiši. Koiliko ljudi in koliko podjetij zasluži pri tem, če izvažamo meso in mesne izdelke namesto žive živine, to nam dokazuje pogled v obrače, ki se pečajo s tem. V nasprotnem slučaju bi bil ves ta zaslužek prenešen v tujino. Kakor vidimo, se bo klalo pri nas vedno in izvažalo. Če eksporter v Ljubljani ne bo imel prilike za to, se bo preselil pač v drugo mesto, ki mu nudi pogoje za izvrševanje njegove obrti.

Meso za izvoz pripravljati se pa mora samo v krajih, kjer imajo klavnice hladilne naprave. Blago, ki je namenjeno za utovarjanje v tujino, se mora poprej ohladiti in zmraziti, ker se drugače zlasti v poletnem času skvari. V Ljubljani se je letošnje zimo začelo klati za izvoz, ko pa nastopijo toplejši časi, se bo to moralo pri nas nehati in zaslužek bo šel drugam. To bo v škodo Ljubljani že samo z ozirom na precej visoko trošarino, ki jo mora trgovec plačati občinu za živino, ki jo tukaj kolje. Razvidno je, da je za trgovca in mesto velike važnosti, da se sežida v Ljubljani klavnica z moderno hladilnico in klančino.

Vprašanje je, kje se bo dobil kapital. Najjednostavnejša rešitev bi bila, če bi občina sama preuredila svojo klavnico in sežidala hladilnico. Zakaj bi se to v Ljubljani ne odeslo in rentiralo, če se je povsod drugod? Občina bi s svojim premoženjem in finančno močjo z lahkoto prenesla to žrtev. V ostalem ne gre za nikako žrtev, temveč za izvrstno investicijo, iz katere bo nastalo plodno in koristno podjetje. Če bi se pa občina sama ne upala prevzeti tega bremena, naj bi pa dala vsaj inicijativo za to. Mesarski in trgovski interesenti se zanimajo za stvar in povsem uvidevajo potrebo opisanega naprav in gotovo bi se pri njih dalo dobiti precejšen odstotek kapitala. Iz vsega bi nastalo akcijsko podjetje, v katerem bi si občina lahko zagotovila primeren odstotek deležev in z njimi potreben vpliv in upravne pravice.

Ponavljamo še enkrat: *Ljubljanska klavnica se mora preurediti in opremiti z moderno hladilnico, ker to zahtevajo naši na zdravje prebivalstva, koristi mesarjev in agrarni značaj naše države, ki sili na izvoz živine. Ljubljana mora na svoj legi postati mesna*

izvozno središče na severozapadu države. Občina naj krepko povzame inicijativo in šlo bo.

Ljubljanski trg. Tržni promet je omejen na domače odjemalce. Na mesnem trgu je nastopila kriza, ker je nakup goved in telet za domači trg vsled živahnega izvoza zelo težaven. Ker ni računati na zopetno podražanje sirovih kož, grozi močno pomanjkanje govejega in telečjega mesa za bodočnost, ker ne moremo pripustiti značajnega podražanja govejega in telečjega mesa. Ker se za izvoz kupuje najboljše blago, se opaža poslabšanje blaga za domači trg. Za ljubljanski trg se bo vpeljalo klasificiranje mesa po kvaliteti in temu primerno določilo cnotne cene, tako da bo za revnejše sloje ostalo za blago druge in tretje vrste znižana cena ter se bomo izognili vsem manipulacijam. Cena prašičev je nekoliko padla. Ziva teža povprečnih hrvaških prašičev 32 kron kilogram, za prvovrstno izbrano blago 34 kron. Vsled pomanjkanja zunanji kupci se slavnino zelo malo kupuje, vsled tega pogosto mesarjem preostaja. Na debele se plačuje po 46 kron, riba in sal 48 do 50 kron. Sadni trg je zelo dobro založen, posebno jabolk je bilo pretečeni teden veliko na kmetemskem trgu. Cena se je gibala med 6 in 8 kron za kilogram. Pri branjevkah prevladuje južno sadje po cenah prejšnjega tedna. Jaje je na ljubljanskem trgu zelo veliko. Splošna cena je 2.50 K za kos, posamezno so se dobili že za 1.90 K in celo 1.20 K. Moka je ostala na prejšnji osnovni ceni 18 K za št. 0. Splošno primanjkuje dobre črne krušne moke. Peke se opozarja, da smejo peč navadno žemlje le po 1 K za kos, to je 20 žemljic na kilogram. Mlečno in masleno pecivo glede kakovosti ne odgovarja določenim cenam in je še vedno mnogo slabše kot po drugih mestih. Mleka je na ljubljanskem trgu dovolj. Današnje cene špecirjskega blaga, ki vsled različnega nakupa niso v vseh trgovinah enotne, so sledeče: sladkor v kockah 60 K, riž I. vrste 28 K, II. 24 K, kava III. 58 K, I. vrste 84 K, olje 52 do 56 K, čokolada v tablicah od 110 do 130 K za kilogram, kakao 100 K kilogram, paradizni ekstrakt 30 kron kilogram, med 56 K, mešana marmelada 38 K kilogram.

Plačevanje davka na poslovni promet. V prihodnjem Ur. listu izide razglas, ki uravnava postopanje pri plačilu davka na poslovni promet za blago, uvoženo v državo pred uveljavljenjem finančnega zakona za leto 1920/21, to je pred 6. novembrom 1920. Kdor ima tako blago v zalogi, mora predložiti najkasneje do dne 15. februarja 1921. pristojnemu davčnemu uradu popis tega blaga v dveh izvodih in hkratu plačati odpadajoči davek. Ta davek znaša za luksuzno blago 10 odstotkov, za ostalo blago pa 2 odstotka prodajne cene. Za popise se morajo porabiti posebne tiskovine, ki bodo po 1 K za polo (z dvema izvodoma) te dni na prodaj pri davčnih uradih. Popis mora povsem odgovarjati dejanskim razmeram tako glede množine, kakor glede prodajne vrednosti. Za napačno navedbo so zaprejene visoke denarne kazni; poleg tega še zapade zatajeno blago na korist državne blagajne, katere izplača eno četrtino od izkupila za zatajeno in zaseženo blago onemu, ki pripomore državi izslediti take prestopke.

Program zasedanja gospodarskega sveta. Ministrstvo za trgovino in industrijo sklicuje plenarno sejo gospodarskega sveta na dan 3. febr. t. l. z nastopnim dnevnim redom: 1.) Predlog ministrstva za trgovino in industrijo o spremembah in dopolnitvah v naši carinski tarifi. 2.) Predlog prometnega ministrstva o izpremembah in dopolnitvah železniške tarife. 3.) Poročilo trgovinskega ministrstva o trgovskih pogodbah. Gospodarski svet bo zboroval v Beogradu v poslopu razredne loterije (Ulica Vaze Carapiča št. 22). Prva seja se vrši dne 3. februarja 1921 ob 10. dopoldne.

Komisija za preiskavo pritožb sovrastnikov agrarne reforme. Ministrstvo za šume in rude je sestavilo posebno komisijo, ki bo preiskala pritožbe slovenskih seljakov, da veleposesniki nalašč sekajo gozde, samo da bi izigali agrarno reformo, na drugi strani pa tudi pritožbe veleposesnikov, da kmetje zelo neracionalno sekajo drevje, kar ogroža gozdove.

Gospodarski svet za Julijsko Benetko. V Benetkah se je pred kratkim, da je ob priliki spopolnitve osebja ki izdela dnevno 3500 avtomobilov, je ameriška tovarna za avtomobile, Ford, vršila konferenca za ustanovitev gospodarskega sveta za kraje, katere je Italija pridobila po svetovni vojni. Govorilo se je o upostavitvi normalnega gospodarskega življenja v teh pokrajinah. V tem svetu bodo zastopani vsi gospodarski krogi in zastopniki upravnih oblasti.

Uvoz in izvoz v češkoslovaški. Republika je v drugi četrtini 1. 1920.

za dvakrat višjo vrednost izvozila, kakor pa uvozila. Nad polovico importa odpade na Nemčijo. Tudi eksport je v Nemčijo najmočnejši (41 %), za njo pride Avstrija (37 %).

Zvišanje carinskih postavk v Italiji. Kakor poročajo listi, pripravila italijanska vlada zvišanje izvoznih carinskih tarif. Zlasti močno bo zvišana carina na izvoz kolonijalnega blaga. To bi imelo pri nas za posledico enotno podražitev takih predmetov. Ministrski svet je dalje sklenil v seji od dne 21. t. m., da se morajo carinski tarifi revidirati vsakih 14 dni.

Monopol na kavo v Italiji. Trgovci iz vseh delov kraljevine so imeli v Trstu protestno zborovanje proti vladi nameri, uvesti na kavo monopol.

Cene izvoznega lesa v Avstriji. Avstrijska vlada je določila stalne cene za izvozni les, pod katerimi cenami izvoz ni dovoljen. Cena znaša za žagano smrekovino, jelovino in borovino 1 m³ franko vagon, obmejna postaja 80 švicarskih frankov, 300 lir, 4 funt sterlinga, 200 francoskih frankov, 600 mark, 700 češkoslovaških kron, 1200 jugoslovanskih kron.

Podražanje tobaka v Avstriji. Od dne 23. februarja veljajo v Avstriji nove cene za tobak. Trabuka in britanika 12 K (preje 6), viržinke 8 K (4), kuba 7 K (3.80), braziljke 5 K (3.20), portorike 4 K (2.40), "kratke" 3 K (2), egiptovske 2.50 K (1), dame 1.50 K (70 v), dame 1 K (50 v), sport 80 v (40 v). Cigaretni tobak se podraža za vse vrste za 100 % in še več.

Draginja na Madžarskem. Krona je tako silno padla, da se za par lahkih konj plača 160 do 180 tisoč kron, za par vprežnih težkih konj 140 do 160 tisoč kron. Na neki dražbi so prodali 80 čistokrvnih žrebet za deset milijonov kron. Iz budimpeštanskega zoološkega vrta so prodali par mladih konj za 44 milijonov kron. Draginja je tako ogromna, da so celo člani aristokratskih družin prišli iskati si zaslužka v trgovini, uradu itd.

Ladjedelna industrija v Angliji. Je leta 1920. dosegla od sedaj nepoznano višino. V angleških ladjedelnicah je bilo leta 1920. izgotovljenih 618 trgovinskih ladij s 2,055.000 tonami 850.000 ton odpade na narobe čila iz tujih držav.

Borza 29. januarja

Dunaj, devize: Zagreb 465 do 469, Berlin 1114 do 1120, Budimpešta 128.50 do 130.50, London 2625 do 2645, Milan 2465 do 2485, New York 666 do 670, Pariz 4580 do 4620, Praga 872 do 878, Zürich 10575 do 10625. Valute: dinarji 1340 do 1860, dolarji 661 do 665, francoski franki 4580 do 4620, švicarski franki 10050 do 10600, češkoslovaške note 876 do 882, ogrske krome 129.50 do 131.50, lire 2450 do 2470, marke 1115 do 1121, funti 2615 do 2635.

Praga, devize: Beograd 204 do 206, Berlin 128.25 do 129.75, Zürich 128.50 do 131.50, Milan 282 do 284, Pariz 522.50 do 525.50, London 289 do 291, Dunaj 11 do 12, Zagreb 50.75 do 51.75, Budimpešta 1375 do 1475. Valute: jugoslovanske note 195 do 197, levi 90.25 do 91.25, švicarski franki 1223.50 do 1226.50, lire 279 do 281, francoski franki 520.50 do 522.50, funti 287 do 289, dolarji 73 do 74.

Berlin, devize: Italija 211.75 do 212.75, London 221.25 do 221.75, New York 56.73 do 57.06, Pariz 399.60 do 400.40, Svica 919.35 do 920.45, Praga 7765 do 7785, Budapešta 10.58 do 10.62, avstrijske žig. krome 16.08 do 17.02.

Zürich, devize: Berlin 11, New York 625, London 2425, Milan 2330, Pariz 4425, Praga 8.45, Zagreb 4.60, Dunaj 1.775.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 306 m nad morjem					
Dan	Čas opazovanja	Temperatura zraka	Temperatura vode	Velikost oblakov	Nebo
29. jan.	7. ur.	741.7	19	sl. j. g. v. h.	del. obl.
29. jan.	14. ur.	740.7	19	sl. j. g. v. h.	več. obl.
29. jan.	21. ur.	741.7	19	sl. j. g. v. h.	več. obl.

Srednja večerjavna temperatura ± 6. normalna - 1.9

Vremenska napoved: več. obl. južno vreme

Solnce vzhaja ob 7.27 zahaja ob 17.01

Mučni Vas glavobol? Zobjol? Trganje v udih? Malo Fellerjevoga pravca Elza fluida in odpravljače so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 12 K.

Zelodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Pravi balzam, 12 steklenic 72 K. Prava švedska tinktura, 1 velika steklenica 20 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje. *Eugen V. Feller, Stuhica donja, Elza-dr. Stuhica 351, Hrvatska.* 436 C.

Nov oddelek finančne straže. Vsled odloka delegacije ministrstva financ v Ljubljani se je ustanovil nov oddelek finančne straže s sedežem v Radenci (kontrolni okraj Gornja Radgona), ki prične poslovati dne 1. februarja 1921. V službeni okoliščini tega novega oddelka spadajo občine: Boračova, Hraščje in Mota, Kapela, Murski vrh, Radenci, Rihtarovi in Stanetinci.

Vojaške pokojnine. Ker je prevzela vse posle glede odmere, nakazovanja in izplačevanja vojaških pokojnin za invalide, vojne vdove in sirote, vpokojene gaziste se vedno mnoge tozadevne prošnje in obvestila na Vojaško intendanco za Slovenijo v likvidaciji, razglašajo poverjeništvu za socialno skrb ponovno, da je treba naslavljati: 1.) vse vloge za odmero in nakazanje vojaških pokojnin za invalidski oddelek poverjeništvu za socialno skrb deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani, šentpeterska vojašnica in 2.) vse vloge in obvestila, ki se tičejo izplačevanja teh pokojnin (n. pr. izpremembo naslova, smrti vpokojenca ali kakšnega družinskega člana itd.) na Računski oddelek delegacije ministrstva financ (vojaške mirovine) v Ljubljani, šentpeterska vojašnica (prej Vojaška pokojninska likvidatura).

Tihotapstvo s cigaretinim papirjem. Ker se je dognalo, da se preko Slovenije utihotaplja v našo državo cigaretin papir, je odredila generalna direkcija carin najstrožje kontrolo, na kar se opozarjajo domači trgovci, da ne postanejo sokrivci tihotapstva, ki se strogo kaznuje.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Državne posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo od 16. do 22. januarja 1921. dela 156 moških in 80 ženskih delavskih moči. Medenjalcji so pa iskali 111 moških in 54 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 102.

Fašisti opustošili srbsko čitalnico. V prostorih srbske čitalnice v Trstu se je v četrti zvečer vršila tradicionalna proslava sv. Save z zabavo, na katero je imelo pristop le omejeno število povabljenih gostov. Okoli enajstih ponoči je prihrumela v dvorano tolpa oboroženih fašistov. Razbili so okrašeno cerkveno sliko sv. Save ter z divjim kričanjem začeli trgati zavese, razmetavali opremo po dvorani ter jo metali proti gostom, ki so se umaknili v ozadje dvorane. Ko so dovršili svoj "posel", so s klicem "Abbasso i sciavi!" odšli. Jugoslovanski legacijski svetnik Marković in delegat Našić sta na kvesturiz energično protestirala proti tolikemu nasilju. Karakteristično je, da se taki izgedi nemoteno lahko vrše natančno vis-à-vis ravnateljstvu kralj. kvesture v Trstu. Značilno za ves dogodek in za način laškega poročanja pa je, da "Piccolo" javlja, da so fašisti zato razbili slavnost in uničili dvorano, ker je bila tam razobešana slika cesarja Franca Jožefa! (Bila je slika Sv. Save.)

Slabi učni uspehi v srednjih šolah. Ministrstvo prosvete je zahtevalo od več ravnateljstev srednjih šol poročila, kaj je po njih mišljenj vzrok slabih učnih uspehov na srednjih šolah. Večina ravnateljstev je tolmačila te šolske neuspehe za dejstvom, da se srednješolsko dijaštvo preveč zanima za delo v svojih organizacijah, ki so večinoma prešle na politično polje in zanemarjajo šolo. Na podlagi teh poročil namerava ministrstvo sklicati enketo, ki naj kolikor mogoče omeji izvenšolsko delo srednješolskega dijaštva in ga zopet vrne šoli in pripravi za poznejše življenje. V enketo bodo poklicani vsi srednješolski ravnatelji in vsi odlični pedagogi iz naše države.

Odpuščanje uradnikov komunistov. V ministrstvu notranjih zadev je pripravljen ukaz, s katerim se odpuščajo iz državne službe vsi uradniki tega resorisa, katerim je dokazano, da so bili v kakršnikoli zvezi z komunisti.

Bakteriološki zavod v Kraljevi. Na predlog ministrstva zdravja kupi država hotel in sanatorij "Liburnija" v Kraljevi ter da uredi tamkaj okrogno bolnico, kjer je Primorje vsled samostojnosti Reke ostalo brez bolnice. Poleg nove bolnice se ustanovi bakteriološki zavod za pobijanje nalezljivih bolezni v Primorju, ki je vsled velikega tujkega prometa vsem boleznim izpostavljen.

Dalmatinski italijanci v Rimu. Več dalmatinskih deputacij hodi že dva dni po Rimu in konferira s proslulim Salato ter drugimi italijanskimi prvaki in izvedenci glede našega Primorja. Eno deputacijo vodi Ziliotto v imenu mest, ki ne bodo spadale pod Italijo, Giřanovič (Giglanovich) pa iredentovska udruženja. Oba sta bila sprejeta na zunanjem ministrstvu, kjer se je zgovarjalo o izvršitvi rapalske po-

godbe in o zasiguranju italijanskih gospodarskih interesov v Dalmaciji.

Rožmarinska zadruga. V Sv. Nedeli na otoku Hvaru v Dalmaciji se je ustanovila rožmarinska zadruga. Tamonjsnje prebivalstvo se namreč močno peča z gojitvijo rožmarina za medicinske svrhe in za rožmarinovo olje. Da ne bi bilo izkoriščano od drugih, si je ustanovilo lastno zadrugo.

Politični klub demokratske stranke se je ustanovil v petek v Mariboru. Priglasilo se je jako lepo število članov. Za predsednika je bil izvoljen prof. Voglar, za podpredsednika pa dr. Müller. Sestanki se bodo vršili vsak tork v klubovih prostorih v restavraciji "Maribor".

Stara afera. Iz Maribora nam poročajo: Znano je, da so klerikanci priredili dne 30. julija Orlovski tabor v Mariboru. Glavno besedo je vodil njih voditelj Pirc, ki pa se je carinskim oblastim pozneje predstavil za "Dr. Perca". Ko so se namreč Orli okrog vozili po železnici, so na marib. kolodvoru naharili carinske uradnike in med njimi je bil posebno glasen "Dr. Perc" — r. Pirc, ki je med drugim naharil službojočega carinika s tem-le besedami: "Pokazati Vam ču, kaj so Orli. Ni to Srbija. Ja ču Vas baciti na Balkan". Dotični carinik je podal ovadbo, a do danes še ni znano, lako je ta ovadba rešena. Vsekakor je nujno potrebno, da se Orla Dr. Perca postavi izven Balkana.

Iz celjskega gerentskega sosveta. Na seji, ki se je vršila dne 27. t. m., je gerentski svet sklenil, da se bivši Studentenheim da rudarski šoli samo še do konca šolskega leta 1921/22, na kar se porabi zopet kot Dijaški dom. — Zaradi preobteženosti električnega omrežja se ne dovoli več nobena privatna instalacija. — Uslužbenec mestne elektrarne se zviša plača za 25 odstotkov — Mestno posestvo Larnov, cenjeno na 4,645.538 kron se ponudi v nakup državi, ki misli ustanoviti tamkaj zavetišče za otroško škro, za nakup mestne hiše, kjer je goščina "Pri mostu", ima predkupno pravico sedanja najemnika. Hiša se ceni na 145.240 K. — Nadzorstvo nad elektrarno se poveri g. Rebeku. — Mestni vpokojenci, ki žive v inozemstvu, ne dobe draginskih doklad. — Pometaću Antonu Volavsku se povodom 35letne službe prizna nagrada 500 kron. — Policijski agent Poznič je bil imenovan za titularnega nadzornika policijskih agentov. — Za popravilo in preplekanje ograj ob osnovni in meščanski šoli se določi po 10.000 kron. Istotako se zvišajo tudi prispevki za učila na navedenih šolah na 10.000 kron. — Mestni urad je dobil ukaz, da mora zavrniti vsak nemški račun.

Gospodom popisnim komisarjem (srednješolcem) za Ljubljano in Spodnjo Šiško se naroča, da vse prazne popisnice, ki bi jim preostale potem, ko so jih razdelili vsem strankam v hišah, ki jih imajo popisati, nemudoma vrnejo magistratu v posvetovalnici. Ravno tam dobe naknadne formularje za popis ljudstva, hiš in živine vsi oni gg. popisni komisarji, katerim bi formularji zmanjkali. Tam dobivajo gg. popisni komisarji za slučaj potrebe tudi nadaljnja navodila. Splošna navodila, v kolikor bi se izkazala za potrebna, se bodo objavljala tudi v vseh ljubljanskih dnevnikih in na magistratni deski, srednja hiša, levo od glavnih vrat.

Sokol I. priredi dne 1. februarja t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela "Union" svoj redni letni ples. Sodeluje popoln orkester Sokola I. pod vodstvom brata L. Pahorja. Vstopnina: za člane vseh sokolskih društev proti izkaznici 6 dinarjev, za nečlane 10 dinarjev za osebo. Obлека temna. K obilni udeležbi vabi odbor. Zdravo!

Podiranje tovarniškega dimnika. Danes je Jadranska banka podrla visoki tovarniški dimnik pred kolodvorom, na mestu, kjer je stala nekdanja predilnica. Banka je porušila poprej vso tovarno in porabila opeko za zidavo uradniških hiš zadaj za justično palačo. Zbralo se je okrog štirih popoldne zelo mnogo ljudi, ki so z napetostjo in velikim zanimanjem opazovali podiralno delo in sledili vsem fazam, kako se je dimnik nagibal na severno stran. Delavci so z južne strani zabili v dimnik več tramov, na severni strani so pa dimniku pri temelju odstranili opeko ter v dimniku napravili velik ogenj. Kurili so približno dve uri in pol. Vsled ognja se je temelj dimnika razpočil in dimnik se je polagoma začel nagibati na severno stran. Ko je bila zadostna razpoka, se je dimnik okoli polu šeste sprva v popolni celoti prevrnil. Med padom pa se je v sredini prelomil in z ogromnim truščem sesul na tla. Opeka prve polovice je ostala skoro popolnoma in dobro ohranjena, dočim je opeka druge polovice bila popolnoma razbita in nerabna. Dimnik je bil prilično 34 m visok.

FRANK HELLER:
Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

Souper je prišel. Frascati je prekosil samega sebe. Hors d'oeuvres, ostrige, postavi in kljunači, vse je bilo izborno in na Filipov migljaj so stregli neprestano nalivali šampanjca. Razgovor je postal živahen, skoraj glasen. Flirt gospodične Whiteje je postajal gigantičen, gospodična Armstrongova se je pričela hahljati in je govorila brez prestanka, gospod Philpott je pa tu in tam zabelil govorico s filozofskim opazko, težko in nepremišljeno. Filipove oči so neprestano lovile poglede gospodične Holtenove. V plimi pogledov Whitejeve so njene mirne pametne oči blestele kakor rešilni svetilnik, in njeni kratki premišljeni odgovori so bili kakor oaza v pušča-

vi brbljanja Armstrongove. Čez nekaj časa se je govorica zasukala, Filip je že vedel, kako in kdaj, na razgovor o zločinah in kako jih najlažje uloviš. Neopaženo je dajal pogovoru smer, kakršno je želel, pri tem je pa skrivaj opazoval svojo rojakinjo.

„Strašno želim, da bi zakolili vse zločince“, je vskliknila miss White. „Ali ni strašna misel, da jih toliko uteče pravici? Sami pomislite, če bi Crippena ne bili...“

Ravno tiste dni se je javnost zanimala za napeti lov za zločincem Crippenom preko vsega Atlanskega oceana.

„Da, samo pomislite, kako malo je manjkalo, pa ga sploh ne bi bili dobili!“

„Zares spretnega zločinca sploh ni treba razkrinkavati“, je odgovoril gospod Philpott z gotovostjo. To misel je včeraj zjutraj čital v „Times“. „Kaj pa je Vaše mnenje, gospodična Holtenova?“ je vprašal Fi-

lip in vrtel svojo čašo med palcem in kazalcem.

„Kaj vem jaz?“ je odgovorila smehljivo. „V inozemstvu se za takšne stvari nisem brigala, pri nas doma pa itak ne poznamo zločincev...“

„O, Švedska pa mora biti zares krasna dežela“, je dodala miss White in pogledala Filipa.

„Vsaj pravih zločincev nimamo“, je nadaljevala miss Holten, ali vsaj slišala nisem še o njih!“ je dodala, in Filip je zaman vlekel na ušesa, da zapazi v njenem glasu vsaj kakšno sled napačnega naglasa. V inozemstvu se pa s tem res nisem pečala. Sicer pa ne vem, če sem Vašega mnenja, miss White!“

„Kaj?“ je vskliknila slednja vsa prestrašena. Pa menda niste mnenja, da naj vsi zločinci pobegnejo pravici?“

„Ne vem, nisem še razmišljala o tem. Toda če bi kateri poskusil, da prične novo življenje...“

„Novo življenje, novo življenje“, je ponovila gospodična White zasmehljivo in izpila svojo čašo. „Ali Vi ne bi hoteli storiti vsega, kar bi mogli storiti, da pomagate pravici, če bi to mogli storiti?“ (Miss White je bila že nekoliko orošena s šampanjcem, zato niso njeni stavki več imeli potrebne jasnosti).

Gospodična Holten je držala v roki grozd in pomišljala trenutek. Potem se je nasmehnila in odgovorila:

„Vedno sem bila strašno lena, draga gospodična White. Jedva verujem, da bi se hotela toliko potruditi.“

Nekaj sekund je nastala tišina in Filipove oči so obvisle na licu gospodične Holtenove. Ali kaj je nameravala? To ni mogoče povedati, izgledalo pa ni po tem... Potem se je pomenek zopet razpredel v razne druge smeri in gostje so polagoma pričeli misliti na odhod. S časo v roki so se pričeli bližati svojemu go-

stifetu. Gospodična Holtenova je začela s Filipom in je izgovorila njegov naslov po švedski, povsem brez zadrege in z jasnim pogledom svojih neskaljenih oči. Zopet je zatrepetal Filip, ko je začel svoje ime, pol in pol je utihnil glas njegovega nezaupljivega srca, pol in pol je pričel verjeti, da je možno to, kar je nemogoče. Vsekakor pa...

Ko so se odpravljali, je uredil tako, da jo je spremljal do izhoda. Miss White, miss Armstrong in mister Philpott so korakali spredaj.

„Saj vendar ne mislite“ je pričel Filip negotovo.

„Ne, tega pa ne mislim“, je odgovorila kokešno. „Sicer Vas ne bi bila poiskala. Reciva torej, pojutrajšnjem, ob pol treh popoldne, pri Marble Archu?“ (Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj

Konzorci „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit F. Jelenc.

Prodaja se priročna hiša
pri glavni cesti v Spodnji Šiški, priprava za trgovino, mesarijo in za vsako obrt. Poleg hiše so še štiri stavbene parcele tik ceste. Vse to se nahaja v najlepšem prostoru. Cene jako ugodne. Več v upravnistvu „Jutra“. 285

Znamka po 20 R v večji množini za oddati. Ponudbe z navedbo cene pod „Nerabljen“ na upravo „Jutra“. 284

Hrane zastoj dam rodbini, ki bi odstopila kuhinjo ter opoldne in zvečer eno sobo za serviranje abonement. Dopisi pod „Dobra kuharica“ na Anončno ekspedico AL. MATELOČ, Ljubljana. 286

Konjske oprave: Prodaja se sedem oprav po knjižanih cenah. Pojasnila daje tiskar J. Kostov, Sv. Petra c. 4. 282 3-3

Ure, zlatnino in srebrnino
611 kupite najceneje pri tržki 52-20
Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20.

Švicarske ure, zlatnino in srebrnino
nudi strokovni urar F. Korošec, Sv. Florijana ulica 31. Vsako popravilo se izvrši vestno z garancijo. Staro zlato in srebro se vzame v zameno. 227 52-1

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1. Franko
Kataloc 473 26-9

Wanderer avto
za tri osebe 256 5-3
se po tovarniški ceni prodaja.
Več se izve v trgovini H. Konda, Ljubljana, Mestni trg.

Carinsko posredovanje
226 izvršuje najtočnejše 4-3
po najnižjih cenah
F. & A. UHER
spedijsko podjetje
Maribor Ljubljana

G. F. Jurásek
nataševalac glasovirjev
v Ljubljani
Wolfova ulica 12.
Izvajam upravljanje ter popravila glasovirjev in harmonij specialno strokovno, točno in cen. 435 52-13

ŠTAMPILJE
iz kavčuka
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 15. 218 2

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutra“!

HRVATSKI DRVOTRŽAC
list za žumsko gospodarstvo, trgovino i industriju drva. Izlazi 1., 10. i 20. u meseccu. Pretpłata godišnje K 120.—. Adresar industrije drva K 20.—, Zagreb, Strossmayerova ulica 6. 187 14-6

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, različni stroji in vsovrstni deli po ceni pri Batjeli, Ljubljana, Stari trg 23. Sprjemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica Karlovička cesta št. 4. 273 12-1

Ivan Simenc, vrtnar
Simon Gregorčičeva ulica 3 — Gradišče 12
naznanja slav. občinstvu, da je 287

otvoril cvetlično trgovino, Florjanska ulica št. 3.
Sprejema naročila za sveže in umetne vence, travke, šopke, dekoracije in vsa v svojo stroko spadajoča dela.
Naročila se izvrše točno! Naročila se izvrše točno!

Tovarniška zaloga gamaš
po konkurenčni ceni par po 170 do 330 K, na debelo primerno ceneje nudi tržka
Andrej Sever 283 3-1
trgovina raznega usnja v Ljubljani,
Prešernova ulica št. 9 (Restavracija Perles).

Izurjen, zanesljiv odvetniški sollicitator
želi službo premeniti. 282 3-1
Ponudbe na Anončno pisarno „Hermes“ v Mariboru pod „Sollicitator“.

Razprodaja. 284 2-2
Radi opustitve svečarije in medicarije se po najnižji ceni razprodajajo vsakovrstne sveče, kakor tudi vse v to stroko spadajoče orodje, jedilne barve, beli jedilni lim in drugo. Istotam se oddajo še dobro ohranjena vrata, okna, prazni sodi, steklenice itd.

Ciril Vajt
trgovina z volnenimi izdelki, Kranj.

F. BRUMAT
Ljubljana 426 52-24

Manufaktura in tkanine
Mestni trg 25/I. Konkurenčne cene!

! Štiri milijone kron !
zadene v najbolj srečnem slučaju igralec državne razredne loterije.
Novo žrebanje se vrši že 7. in 8. februarja.
Kdor v I. razredu ni zadel, mora zamenjati srečko I. razreda za novo srečko II. razreda vsaj do 2. februarja. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, polovica 96 K, četrtinka 48 K, osminka 24 K. Kdor v I. razredu še ni igral, a hoče igrati v II. razredu, mora plačati srečko I. in II. razreda, torej dvakratni iznos.
Zadnja prilika! Zadnja prilika!
Nekaj srečk ima še na razpolago 271
Zadružna gospodarska banka, d. d.
v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Posestva od 4 do 400 oralov, mlina brez konkurence, trgovska hiša, hiše in vila, opremljenih 12 sob najmodernejše, hotel, gostilna, graščina se prodajo potom pisarne nepremičnin: **ZAGORSKI**, Maribor, Barvarska ulica 3. 279 3-1

Najstarejša pleskarska in ličarska delavnica **IVAN BRICELJ**, Dunajska cesta 16, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 55 52-21

Vincencijeva družba v Ljubljani
ima naprodaj
svoji hiši
z velikim vrtom
na Emonski cesti št. 4 in 6.
Pojasnila daje in ponudbe sprejema Predsedstvo Vincencijeve družbe v Ljubljani, Mestni trg 8/I. 277

ANONČNI ZAVOD LJUBLJANA
Cankarjevo nabrežje št. 5.
Oglasni oddelček sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, prastave zastoj, Nudi vsestransko obsežno ugodnost. Oskrbi klišeje. Dopisuje v vseh jezikih.

KRALJEVINA SHS 1921 259 24-3
Almanah izide v krasni obliki in okurni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji s osirom na postaneke in razvoj, stroji in industrijski in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novemestu je poverilo polnomočno zastopstvo za Slovenijo in Dalmacijo tržki **DRAGO BESELJAK**, Anon. in inform. zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5, ki prazgoma izključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglase. Almanah bo tiskan v štirih jezikih in več tisočih izvodih. Knjigo in oglaševanje toplo priporoča: Glavno uredništvo Almanaha Kraljevine SHS 1921, Novisad.

! NAKUP STROJEV ! 281
Kupim takoj v dobrem stanju ali pokvarjene: 2 polnojarjenika, tračno žago, horizontalni jarmepik in strojni obit. Anončni in inform. zavod **DRAGO BESELJAK**, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. R/25

281 Lepa vogelna hiša R/26
nova, pripravna za trgovino s vinom, z veliko betonirano kletjo, s petimi stanovanji, eno stanovanje s štirimi sobami takoj prosto, v predmestju Ljubljane, se takoj ugodno prodaja. — Nacrtje ima Anon. in inform. zavod **DRAGO BESELJAK**, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Hišo, posestvo, zemljišče
na prometnem mestu v Ljubljani, če možno blizu kolodvora, s kletjo, prilično za trgovino, event. s gostilno
kupi takoj prvovrstno podjetje.
Pojasnila ima Anončni in informacijski zavod **DRAGO BESELJAK**, Ljubljana, 269 2-2 Cankarjevo nabrežje 5. R/24

27 Lepo vinogradniško posestvo 261
z lepo hišo, gosp. poslopjem, novo sortiranim vinogradom, sadonosnikom, travniki in gozdom s vsemi potrebščinami za neodvisno gospodarstvo se pod jako ugodnimi kupnimi in plačilnimi pogoji radi izselitve takoj prodaja. Informacije da Anon. in inf. zavod **DRAGO BESELJAK**, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

ANONČNI ZAVOD LJUBLJANA
Cankarjevo nabrežje št. 5.
Nakupno-prodajni oddelček oskrbuje kupce, prodajalce, zakupovalce za hiše, posestva, tovarne, žage, mlinske 1. dr. Provijsko posredovanje iz 25 ključena. Le v lastem abonementu. Naročnina po obsegu reklame. 2

Centralna banka, d. d., ZAGREB, Podružnica MARIBOR
naznanja, da je začela uradovati na **Aleksandrovi cesti 46** (prejšnja kavarna Tegetthoff).
Izvršuje vse bančne posle, borzna naročila, izplačuje in izdaja akreditive, ima dovoljenje izdajati ovjerenja, prodajati in nakupovati valute, devize in čeke.